

A woman with brown hair tied back, wearing a blue and orange plaid jacket, is looking at a laptop. The laptop screen shows a green field with a grid overlay. The background is a blurred landscape of green fields and hills under a blue sky.

BUDŻET EUROPEJSKI

**Wspólna polityka rolna
w WRF na lata 2028–2034**

Wniosek Komisji z dnia 16 lipca 2025 r.

Budżet UE na lata 2028–2034 na rzecz silniejszej Europy

1. **Większa elastyczność** budżetu, dzięki czemu Europa będzie mieć **zdolność do szybkiego działania i reagowania**.
2. **Prostsze, sprawniejsze i bardziej zharmonizowane** programy finansowe UE w celu łatwego **znajdowania możliwości finansowania i dostępu do nich**.
3. Budżet dostosowany do lokalnych potrzeb, wraz z **planami partnerstwa krajowego i regionalnego** na rzecz inwestycji, reform i innych interwencji, **ukierunkowanymi na oddziaływanie tam, gdzie ma to największe znaczenie**.
4. Potężny **bodziec dla konkurencyjności**, aby Europa mogła zabezpieczyć łańcuchy dostaw, zwiększyć skalę innowacji oraz przewodzić globalnej rywalizacji w dziedzinie czystych i inteligentnych technologii.
5. **Zrównoważony pakiet nowych zasobów własnych**, który zapewni odpowiednie dochody na potrzeby naszych priorytetów, a jednocześnie zminimalizuje presję na krajowe finanse publiczne.

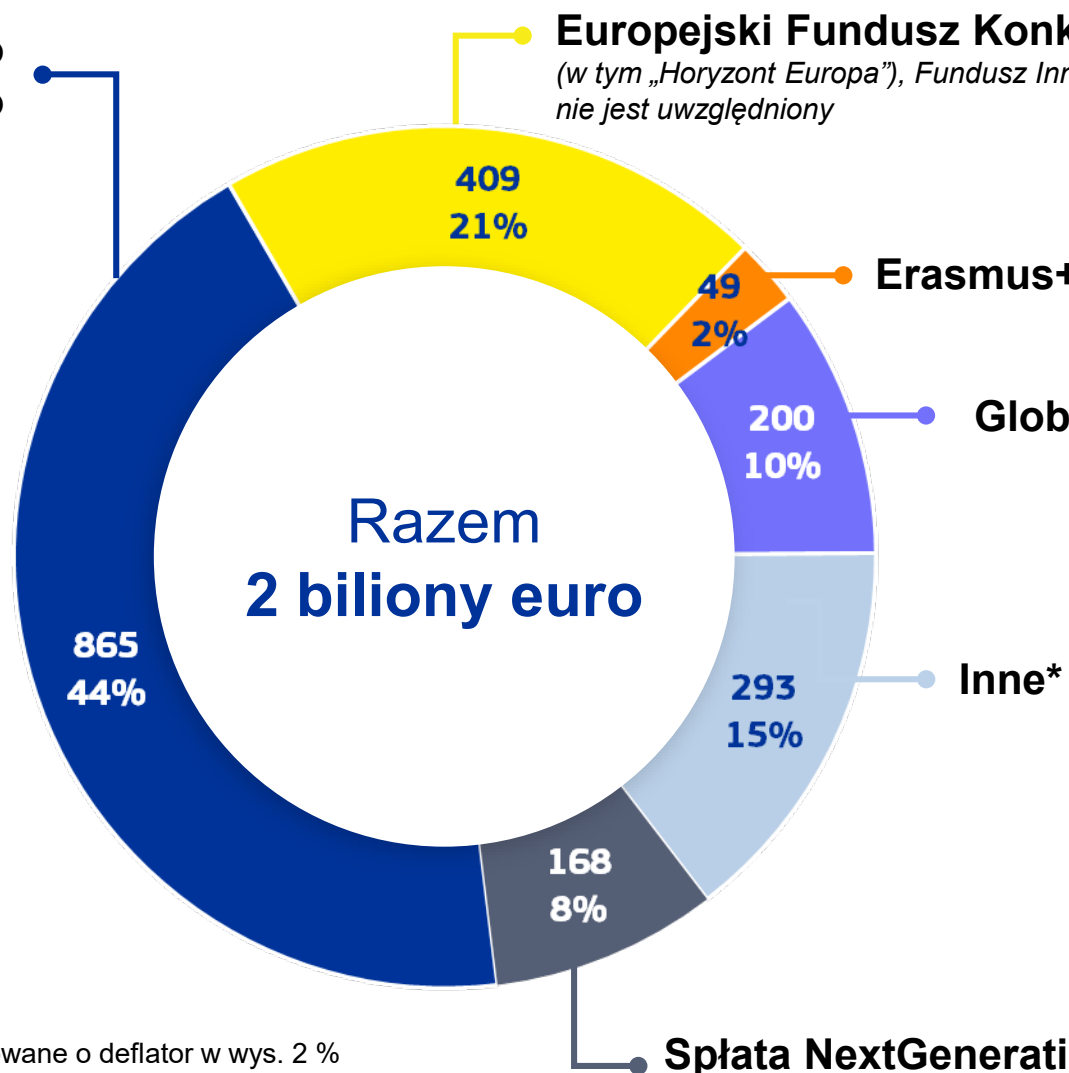

Ambitny budżet

Plany partnerstwa krajowego i regionalnego

- Redukcja z 52 do **16 programów**
- **Prostszy** dla beneficjentów
- **Ukierunkowany** na wyniki
- **Efektywniejszy** pod względem wykonania

Państwa nadal opierają się na stałym deflatorze w wysokości 2 %, gdy inflacja w UE wynosi od 1 % do 3 %. Jeżeli inflacja jest niższa niż 1 % lub wyższa niż 3 %, korekta dokonywana jest na podstawie inflacji rzeczywistej.

Europejski Fundusz Konkurencyjności

(w tym „Horyzont Europa”), Fundusz Innowacyjny w wysokości 41 mld euro nie jest uwzględniony

Erasmus+ i AgoraEU

Globalny wymiar Europy

Inne*

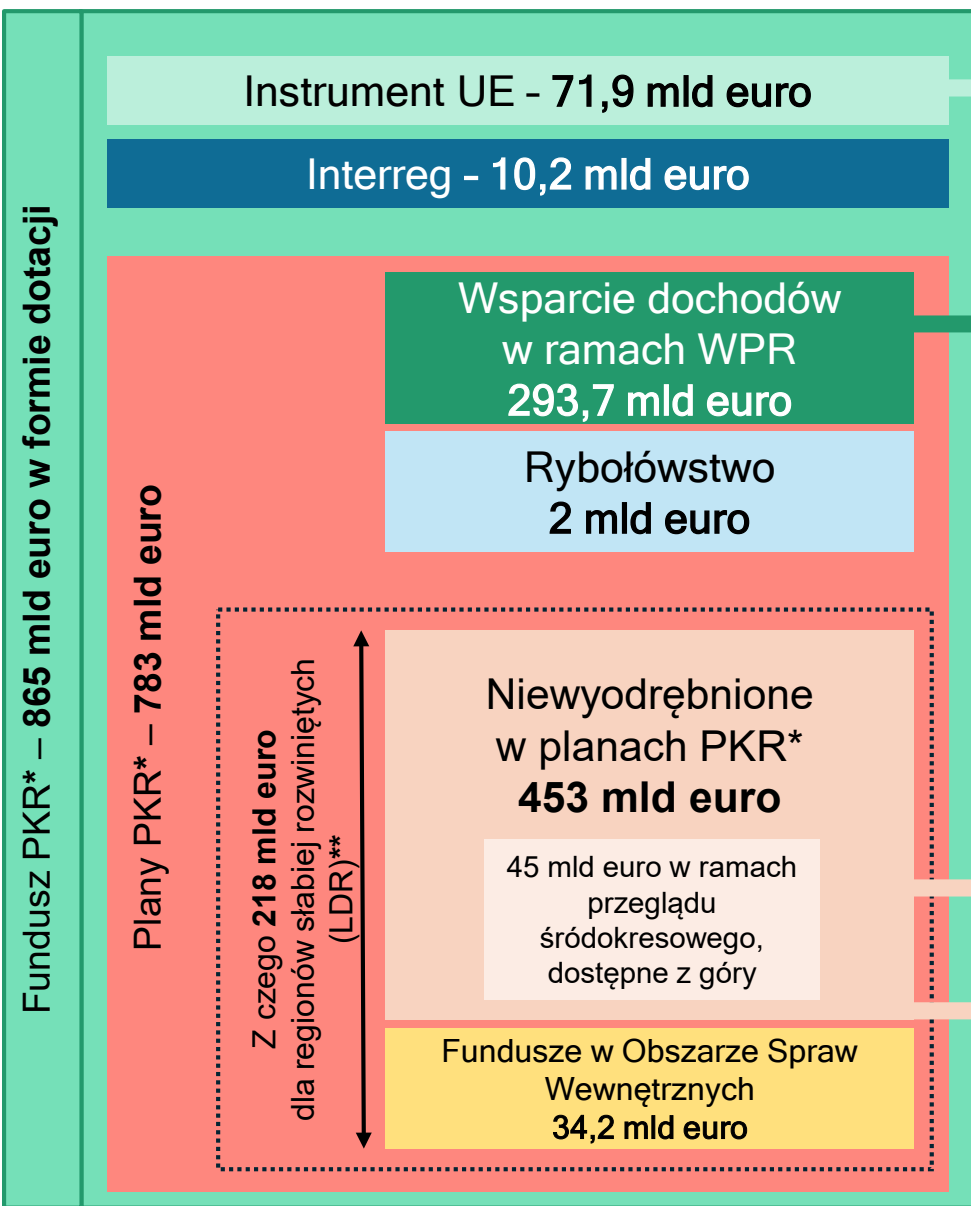
- Instrument „Łącząc Europę”
- Ochrona ludności i zdrowie
- Program na rzecz jednolitego rynku i cel
- Program badawczo-szkoleniowy Euratomu
- Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa
- Wymiar sprawiedliwości
- Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego i Likwidacji Obiektów Jądrowych
- Stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich (w tym Grenlandia)
- Program „Perykles”

Spłata NextGenerationEU

Wszystkie kwoty w euro w **cenach bieżących**, skorygowane o deflator w wys. 2 %

* Obejmuje to również administrację i agencje zdecentralizowane

Pożyczki na realizację polityki w ramach Catalyst Europe 150 mld euro (niewyodrębnione)

W cenach bieżących

Sieć bezpieczeństwa oparta na jedności - 6,3 mld euro

Solidarność UE (np. klęski żywiołowe) - 20,1 mld euro, działania HOME - 25,2 mld euro, inne działania Unii - 11,5 mld euro, rezerwa budżetowa - 8,7 mld euro

Minimalna kwota WPR przeznaczona na interwencje wspierające dochody

- Degresywne obszarowe wsparcie dochodów (DABIS)
- Wsparcie dochodów związane z produkcją
- Płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny
- Płatność dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami
- Wsparcie z tytułu niedogodności wynikających z określonych obowiązkowych wymogów
- Działania rolnośrodowiskowe i działania w dziedzinie klimatu
- Płatność dla małych gospodarstw
- Wsparcie na narzędzia zarządzania ryzykiem
- Wsparcie na inwestycje dla rolników i posiadaczy lasów
- Wsparcie na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i nowych rolników oraz na zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i przedsiębiorstw typu start-up, a także na rozwój małych gospodarstw rolnych
- Wsparcie na usługi zastępowania rolników
- Interwencje w niektórych sektorach

Do uzupełnienia w celu:

Interwencje wspierające dochody (DABIS, dobrowolne wsparcie związane z produkcją, płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny i płatność dla małych gospodarstw mogą być uzupełniane jedynie z kwoty elastyczności skoncentrowanej na wstępie)

+

- Inicjatywa LEADER
- Wsparcie na dzielenie się wiedzą i innowacje w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
- Inicjatywy w zakresie współpracy terytorialnej i lokalnej
- Interwencje w regionach najbardziej oddalonych
- Interwencje na mniejszych wyspach Morza Egejskiego
- Unijny program dla szkół
- Płatności kryzysowe

* Partnerstwo krajowe i regionalne

** Interwencje w ramach WPR i WPRyb powyżej kwot wyodrębnionych mogą być zaliczane na poczet przeznaczenia na regiony słabiej rozwinięte, pod warunkiem że przynoszą one korzyści tym regionom

WPR w strukturze WRF

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE RAM WYKONANIA

Wzmocnienie synergii: przykłady

INWESTYCJE W SYSTEMY WODNE 	PRODUKCJA ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH 	JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH
► DZISIAJ różne komponenty finansowania unijnego wspierają inwestycje w infrastrukturę wodną w rolnictwie: infrastruktura drugorzędna, sieci podstawowe do zastosowań mieszanych itp.	► DZISIAJ na poziomie krajowym, np.: RRF inwestuje w produkcję energii elektrycznej z energii słonecznej w gospodarstwach rolnych; projekty w ramach Funduszu Innowacyjnego na rzecz innowacyjnych zakładów biometanu wykorzystujących lokalne odpady rolno-spożywcze.	► DZISIAJ obecnie kilka funduszy i programów UE wspiera świadczenie usług oraz kształcenie i szkolenie na obszarach wiejskich i oddalonych.
► JUTRO lepiej zintegrowane planowanie wsparcia UE w celu zwiększenia efektywności, optymalizacji wykorzystania finansowania unijnego oraz zwiększenia synergii między finansowaniem unijnym i krajowym.	► JUTRO zoptymalizowane programowanie funduszy i reformy mające na celu poprawę połączeń z sieciami energetycznymi, zapewnienie rolnikom dodatkowych dochodów, wspieranie lokalnej energii ze źródeł odnawialnych oraz osiągnięcie celów UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.	► JUTRO uproszczone fundusze i programowanie ułatwią rozwój umiejętności i infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich, umożliwią synergię między finansowaniem unijnym i krajowym i wzmocnią tym samym żywotność tych obszarów.

Cele szczegółowe PPKR: Związane z WPR

Art. 3 rozporządzenia w sprawie PPKR

a) Wspieranie **trwałego dobrobytu Unii** we wszystkich regionach

b) Wspieranie **zdolności obronnych i bezpieczeństwa Unii** we wszystkich regionach

c) Wzmacnianie **spójności społecznej** przez wspieranie ludzi i wzmacnianie **społeczeństw Unii** oraz unijnego modelu społecznego

d) Utrzymanie **jakości życia w Unii**

e) Ochrona i wspieranie praw podstawowych, demokracji i praworządności oraz przestrzegania wartości Unii

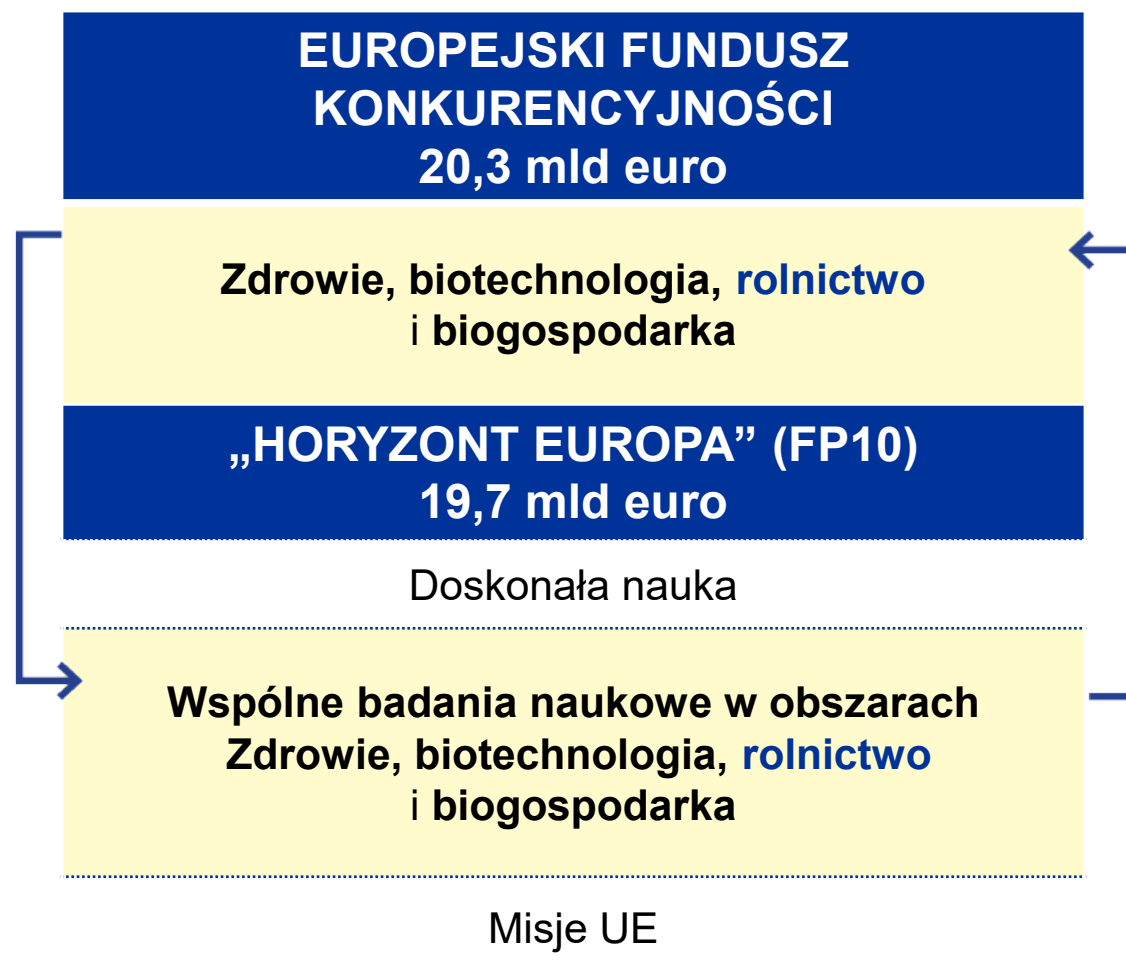
(i) Wspieranie bardziej sprawiedliwych i wystarczających dochodów rolników oraz ich długoterminowej konkurencyjności, w tym pozycji rolników w łańcuchu wartości

(ii) Budowanie długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego

(iii) Poprawa atrakcyjności i poziomu życia, w tym dostępu do opieki zdrowotnej, na obszarach wiejskich i sprawiedliwe warunki pracy oraz wspieranie wymiany pokoleń; zwiększenie gotowości i zdolności rolników do radzenia sobie z kryzysami i zagrożeniami; zwiększenie dostępu do wiedzy i innowacji oraz przyspieszenie dwójakiej transformacji – zielonej i cyfrowej – na rzecz dobrze prosperującego sektora rolno-spożywczego

(v) Rozszerzenie praktyk zrównoważonego rolnictwa i gospodarki leśnej w celu promowania odpornych działań w dziedzinie klimatu, świadczenie wielorakich usług ekosystemowych, wspieranie wydajnej gospodarki wodnej oraz jej jakości i odporności, wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody, wzmacnianie zrównoważonego rozwoju, ochrona środowiska, poprawa ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej, gleby i zasobów naturalnych oraz poprawa dobrostanu zwierząt

Synergie na rzecz konkurencyjności i innowacji

- ▶ Uwolnienie synergii między planami PKR, **inwestycjami EFK** i programem **„Horyzont Europa”**
- ▶ **40 mld euro** na innowacje w sektorze rolno-spożywczym
- ▶ Bezpośredni udział rolników w **badaniach i wczesnym wdrażaniu**
- ▶ **Zwiększanie skali i powielanie innowacji** na szczeblu UE z myślą o oddziaływaniu lokalnym

Zapewnienie wsparcia dochodów:

Porównanie lat 2021–2027 i 2028–2034

WPR na lata 2021–2027

378,5 mld euro ogółem,
rozdzielone pomiędzy (przed przesunięciami między
filarami):

Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji:

- ▶ **291,1 mld euro**

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju
Obszarów Wiejskich:

- ▶ **87,4 mld euro**

WPR na lata 2028–2034

Co najmniej 300 mld euro, w tym z

kwoty wyodrębnionej na WPR:

- ▶ **293,7 mld euro**

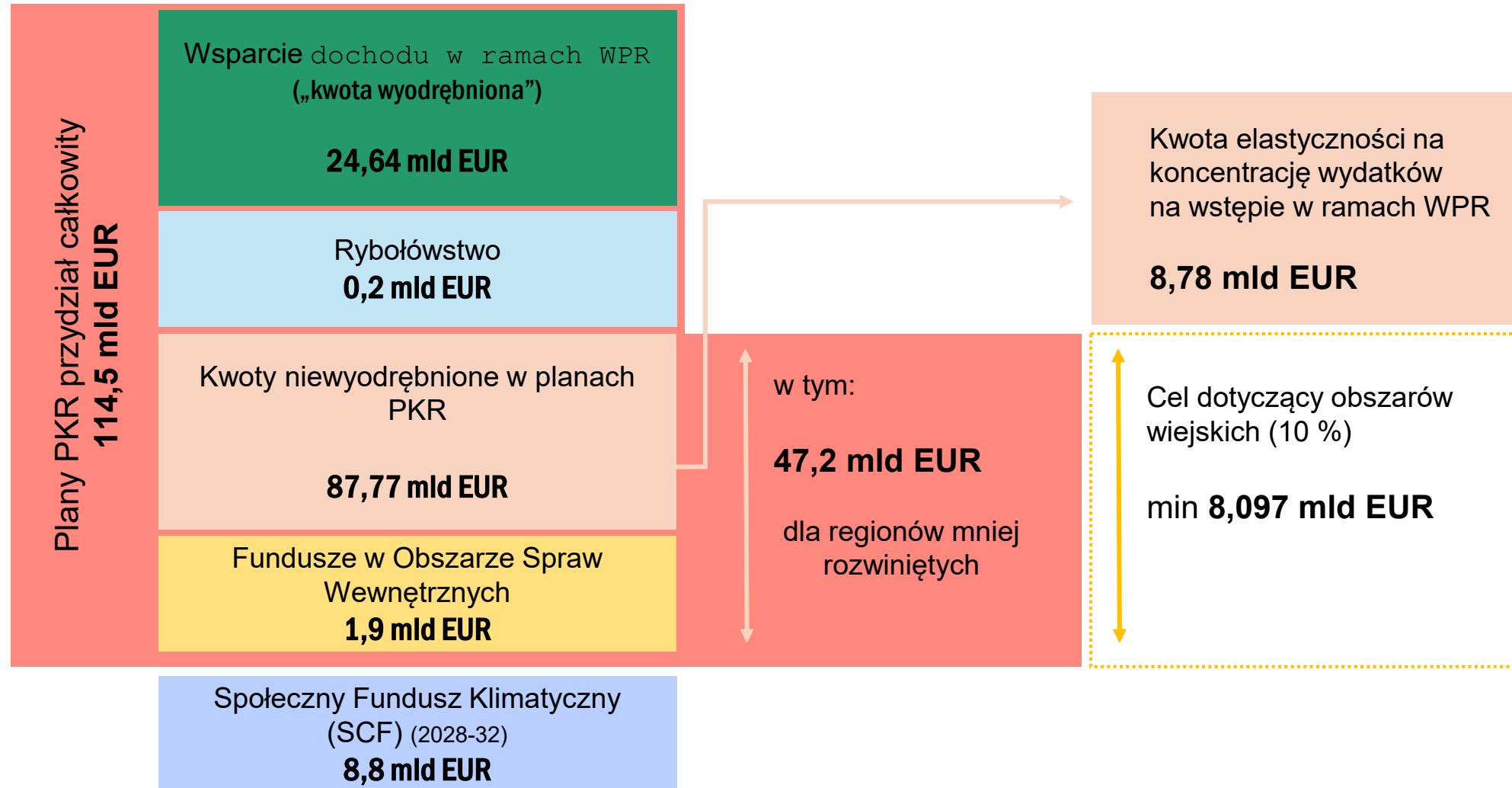
sieci bezpieczeństwa opartej na jedności:

- ▶ **6,3 mld euro**

Z dostępem do

- ▶ **Kwot nieprzydzielonych: 453 mld euro, na następujących zasadach:**
 - Możliwość dostępu od 2028 r. do **45 mld euro** z dostępnych środków w ramach przeglądu śródkresowego w 2031 r. (2/3 przeglądu śródkresowego)
 - Cel dotyczący obszarów wiejskich wynoszący 10 % planu PKR: Kwota ta będzie równa **48,7 mld euro** (do 63,7 mld euro dzięki Catalyst Europe).
- ▶ Catalyst Europe: 150 mld euro

Przydział PKR dla Polski (2028–2034)

Zapewnienie jednolitego charakteru polityki

UE

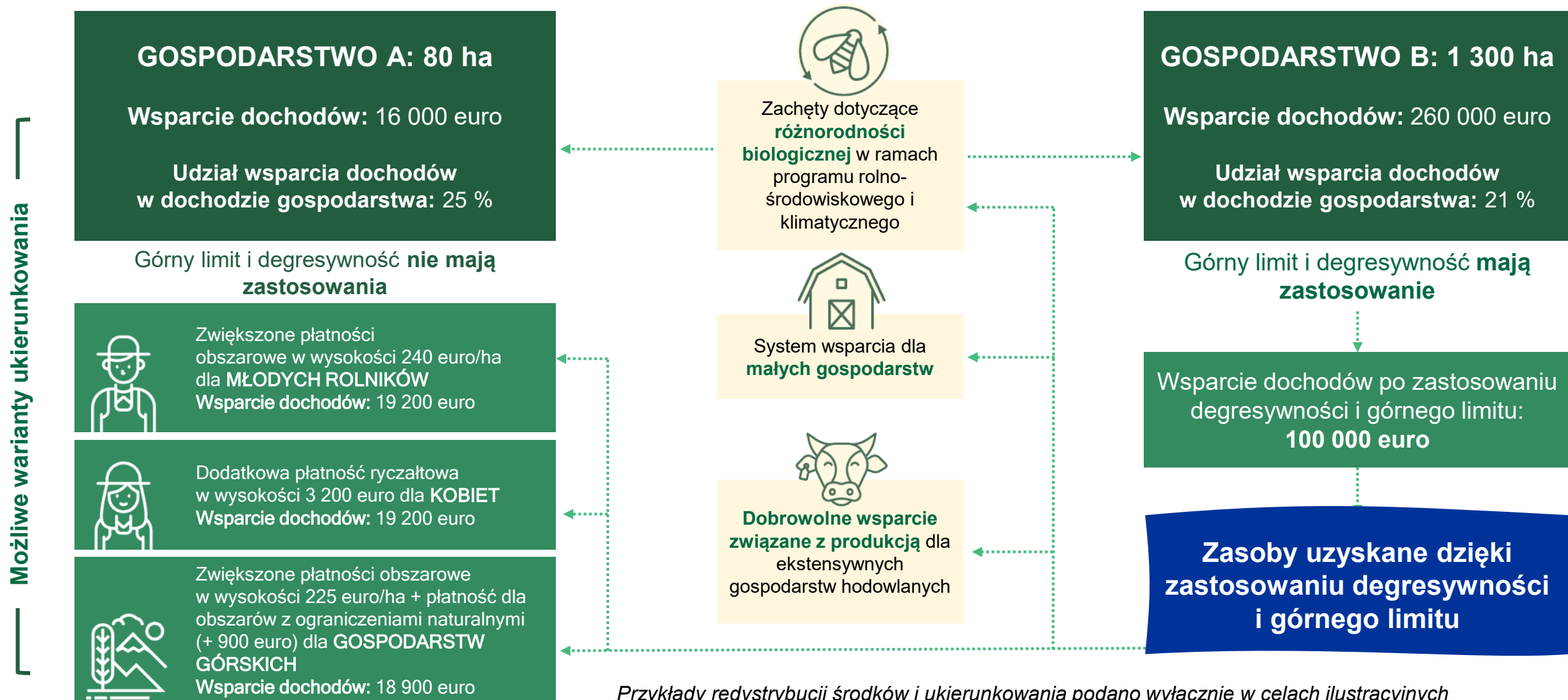
- **Cele szczegółowe UE**
- **Wskaźniki realizacji celów i monitorowanie budżetu** (43 % budżetu planu na środowisko i klimat)
- **Wspólne definicje**
- **Minimalna kwota na interwencje w ramach WPR**
- **Wspólny zestaw narzędzi** (kilka przykładów)
 - **DABIS:** minimalna i maksymalna średnia płatność na hektar
 - **Dobrowolne wsparcie związane z produkcją:** maksymalny budżet; maksymalne zagęszczenie populacji
 - **Praktyki ochronne:** wspólne cele do osiągnięcia
 - **Małe gospodarstwa:** maksymalnie 3 000 euro na gospodarstwo
 - Wiele interwencji jest **obowiązkowych**

- **Zalecenia krajowe, zatwierdzenie planu**

Państwa
członkowskie
Regiony

- Przygotowanie planu
- Interwencje dostosowane do ich potrzeb
- Wdrażanie, postęp w realizacji celów pośrednich i celów końcowych

Wsparcie dochodów: bardziej sprawiedliwe i lepiej ukierunkowane

Nowa zielona architektura

W jaki sposób nowa WPR jest prostsza?

ROLNICY

- ▶ Łatwiejszy dostęp do wsparcia i mniejsze obciążenie administracyjne: prostsze zasady i procedury, **płatności ryczałtowe**.
- ▶ **Mniej wymogów:** skoncentrowanie się na podstawowych zasadach
- ▶ da mniejszą liczbę kontroli.
- ▶ Więcej zachęt do stosowania zrównoważonych praktyk.
- ▶ Zestaw narzędzi pozostaje niezmienny, ale rolnicy mogą wybierać i przyjmować narzędzia, które najlepiej im odpowiadają.

ADMINISTRACJE KRAJOWE

- ▶ Uproszczenie wsparcia dla gospodarstw rolnych: **połączenie dwóch funduszy**, większa elastyczność, unikanie nakładania się działań i większa spójność, łatwiejsze monitorowanie i łatwiejsza ocena skuteczności wydatków.
- ▶ Ograniczenie **obciążeń administracyjnych:** usprawnione procedury, zredukowana sprawozdawczość.
- ▶ **Mniej przepisów:** skoncentrowanie się na podstawowych zasadach
- ▶ Większa elastyczność dla państw członkowskich w zakresie zaspokajania szczególnych i regionalnych potrzeb.

Wymogi dotyczące planu PKR

Zalecenia dotyczące WPR

Komisja przyjmie zalecenia krajowe WPR zawierające wytyczne dla każdego państwa członkowskiego dotyczące realizacji celów szczegółowych związanych z WPR. Zalecenia krajowe WPR opierają się na następujących elementach:

- wkład w sprawiedliwe i rozsądne **dochody rolników** oraz ich długoterminową **konkurencyjność**, w tym pozycję rolników w **łańcuchu wartości**;
- poprawa **atrakcyjności** zawodu i wspieranie **wymiany pokoleniowej**;
- intensyfikacja działań w dziedzinie **klimatu**, świadczenie usług **ekosystemowych**, rozwiązania oparte na **obiegu zamkniętym**, **ochrona różnorodności biologicznej i zasobów naturalnych**, **zrównoważone rolnictwo i poprawa dobrostanu zwierząt**;
- zwiększenie **odporności**, gotowości rolników i ich zdolności do radzenia sobie z **kryzysami i zagrożeniami**;
- zwiększenie dostępu do **wiedzy** oraz przyspieszenie **innowacji i transformacji cyfrowej** dla dobrze prosperującego sektora rolno-spożywczego.
- **obszary wiejskie**

Zalecenia powinny być następujące:

Wdrażalne
Przydatne
Konkretne
Brak nacisku na konkretne instrumenty
Brak liczb/celi ilościowe
Między 10 a 15

135 spotkań z
Krajami
Członkowskimi od
lutego do końca
maja.

Wersja (projekt) gotowa do publikacji
4 kwartał 2026.

DZIĘKUJĘ BARDZO!